

שהדינים מתעוררים ושולטים על הרחמים והרחמים כפופים להם **וּבְשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֶתְבְּרַךְ מִמְּבוּעָא דְנַחְלָא**, ואז בשעה שהקב"ה שזה הת"ת מתברך מהחכמה שמשפעת בבינה שמשפיעה אליו (רמ"ק) **כְּדִין גְּבֵרִין רַחֲמֵי וְאֶתְפְּיִין דִּינֵי**, אז גוברים הרחמים ומכופפים ומכניעים את הדינים **הָדָא הוּא דְכָתִיב יי' יַחַתּוּ מְרִיבּוּ מְרִיבּוּ ו'**. זהו שכתוב ה' יחתו מריביו שם הוי"ה שהוא רחמים ישבור ויכניע את הדינים, דהיינו שהדינים רוצים לריב עם ו"ו שהוא הרחמים והקב"ה משבר את הדינים ומכופפם לפני הרחמים.

עליו בשמים ירעם – ישבר את הכח והחוזק של הדינים הקשים

עָלְיוּ בַשָּׁמַיִם יִרְעֵם. עָלְיוּ. מָאֵי עָלְיוּ. עוד אמרה חנה עליו בשמים ירעם מה הפירוש עליו על מי זה נאמר **בְּשַׁעֲתָא דְטִלָּא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמְלִיא רִישֶׁיהָ**, בשעה שהטל שהוא השפע של העתיק הקדוש, דהיינו של שער דאריך נמשך ושורה על ראש ז"א וממלא את ראשו במוחין (מק"מ) **בְּהַהוּא אֶתֶר דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם**, באותו מקום של ז"א שנקרא שמים (מק"מ) **כְּדִין יִרְעֵם:** אז בכח זה ירעם כלומר **יַתְבַּר חֵילִיהוּן וְתוּקְפִיהוּן דְּדִינִין תְּקִיפִין**. ישבר את הכח והחוזק של הדינים הקשים **וַיִּתֵּן עֹז לְמַלְכוּתוֹ, דָּא קְדִישָׁא בְּרִידָּהּ הוּא**. ומש"כ ויתן עוז למלכו זה שאריך נותן עוז לקב"ה דהיינו לז"א (מק"מ) **וַיִּרֶם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאֶקְרִי קֶרֶן הַיּוֹבֵל** ומש"כ וירם קרן משיחו הכונה למלכות שנקראת כנסת ישראל שירום קרנה ולכן נקראת קרן היובל ע"ש שמקבלת מן הבינה

שנקראת יובל (ס"א ל"ג היובל) **בְּמָה דְאוֹקִימָנָא**. כמו שביארנו **מְשִיחוּ**
בְּמָה דְאֵת אָמַר משיחו כמו שנאמר (מלכים ב כג) **מְשִיחַ אֱלֹהֵי**
יַעֲקֹב, ופירוש משיחו כמו שנאמר על דוד מלכא משיחא ומשיח אלהי יעקב שהמלכות
נקראת גם משיח כי יונקת משמן החכמה (רמ"ק) **בְּגִין כִּדְ קָרַן מְשִיחוֹ, וְהָא**
אֵתְמֹר. לכן המלכות נקראת גם קרן וגם משיח והרי נתבאר הענין.

כל אותם הפסוקים שאמרה דבורה הנביאה כולם בסודות החכמה

דְּבוֹרָה דְאֵת לְשִׁבְחָא שְׁבַחָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא, דבורה
שבאה לשבח את שבחי המלך הקדוש אמרה (שופטים ה) **יְיָ בַּעֲצַתְךָ**
מִשְׁעִיר בַּעֲעֶדְךָ מִשְׁדֵּה אֲדוּם. מְלִמָּד, דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ
הוא אֲזִמִּין לְכָל שְׂאֵר עַמִּין לְקַבְּלָא לְאוֹרֵייתָא, וְלֹא
בְּעוֹ. פסוק זה שמלמד שהזמין הקב"ה את כל אומות העולם לקבל את התורה ולא רצו
לקבלה **וְכִי לֹא הָוָה גִּלְיָ קַמִּיָּה דְלֹא בְּעָאן**, וקשה, וכי לא היה גלוי
לפני הקב"ה שהם לא רוצים את התורה ולמה הזמינם **אֵלֶּא דְלֹא יְהֵא לֹוֹן**
פְּתִחוֹן פֶּה, אלא שלא יהיה פתחון פה לאומות העולם **דְּאֵלְמִלָּא יְהֵב לֹוֹן**
קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרֵייתָא הוּוּ נְטַרִי לָהּ. ואומר, שאם הקב"ה
היה נותן להם את התורה היו שומרים את מצוותיה **וְכָל אֵינֹוֹן קְרָאֵי דְאֵמְרָה**
דְּבוֹרָה, כְּלָהוּ בְּרָזָא דְחַכְמָתָא, וכל אותם הפסוקים שאמרה דבורה
הנביאה כולם בסודות החכמה **עַד הֵהִיא שְׁעָתָא דְשִׁבְחַת גְּרָמָה**, עד
אותה שעה שהיא שיבחה את עצמה **שְׁנַאֲמַר עַד שְׁקִמְתִּי דְבוֹרָה**

שְׁקַמְתִּי אִם בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא אִוְקְמוּה דְאַסְתַּלְק מִנְה רִוּחַ
 נְבוּאָה, שפירשו חז"ל בפסחים ס"ו ע"ב שהסתלק ממנה רוח הקודש כיון שהתפארה
 וּבְגִין כֶּךָ ולכן כתוב שאמרה (שופטים ה) עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי
 עוֹרֵי דְבְרֵי שִׁיר. עורי עורי דברי שיר שיחזור אליה רוח הקודש.

באותו הדור רק דבורה היתה ראויה לרוח הקודש

וְכֹל דָּא, וכל זה שדבורה הנביאה שהיתה אשה שהיא שפטה את עם ישראל כִּד
 אֲשֶׁת־כָּחוּ גוֹבְרִין בְּחַטָּאָה, בגלל שהגברים היו מצויים בחטא
 וְלֹא אֵינּוּן כְּדֹאֵין לְמִשְׁרֵי עַלְיֵיהוּ רִוּחַ קְדִישָׁא וְדֹאֵי. ולא
 היו ראויים שתשרה עליהם רוח הקודש בודאות אלא רק דבורה היתה ראויה לרוח הקודש
 ולכן רק היא שפטה את עם ישראל.

עיני הקהל הם הסנהדרין שהם עיני העדה

וְאִם כָּל עֵדֵת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ ונעלם דבר מעיני הקהל וְגו', (ויקרא ד)
 כִּמָּה דְאִוְקִימָנָא בְּהוֹרָאָה דְטָעוּ בְּהִי, והוא כמו שביארנו
 הכתוב שהסנהדרין טעו בהוראה והתירו דברים שחייבים עליהם כרת. אֲבָל יש לבאר
 עוֹד וְאִם כָּל עֵדֵת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְאִם כָּל יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ
 מִיבְעֵי לֵיהּ, מֵאֵי כָּל עֵדֵת יִשְׂרָאֵל. ויש לשאול על מש"כ ואם כל
 עדת ישראל ישגו היה צריך לכתוב ואם כל ישראל ישגו וְאִם כָּל יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ
 אֵינּוּן (כולהון) דְאַשְׁתַּכְּחוּן בִּירוּשָׁלַיִם, אלא ודאי שכוונתו לאותם
 הנמצאים בירושלים דהיינו הסנהדרין שמקום מושבם הוא בירושלים דְּהָא מִתַּפְּן

נִפְקָא אֹרְיִיתָא לְכָל עַמָּא, שְׁהָרִי מִשֵּׁם יוֹצֵאת הַהוֹרָאָה לְכָל הָעָם וְאִי
 אֵינּוּן דִּהוּוּ תַּמְן טַעָאן, כָּל יִשְׂרָאֵל טַעָאן, וְאִם הֵם טוֹעִים ח"ו אִז
 כָּל יִשְׂרָאֵל טוֹעִים אַחֲרֵיהֶם וְתַנִּינָן דְּכִיּוּן דְּתַמְן טַעָאן, כָּל עַמָּא
 טַעָאן, בְּגִין דְּכִפְּלָהוּ מִשְׁכִּי אֲבַתְרִייהוּ וְכֵן שְׁנִינּוּ שְׁכִיּוֹן שְׁהַסְנַהֲדֵרִין
 טוֹעִים כָּל הָעָם טוֹעָה אַחֲרֵיהֶם לְפִי שְׁכוּלָם נִמְשָׁכִים אַחַר הוֹרָאתָם, וְמָה שְׁכַתּוּב. וְנִעְלָם
 דְּדָבָר מֵעֵינֵי הַקְּהָל, פִּירוּשׁוֹ עֵינֵי הַקְּהָל אֵלֶיךָ סְנַהֲדֵרִי, עֵינֵי
 הַקְּהָל הֵם הַסְנַהֲדֵרִין שֶׁהֵם עֵינֵי הַעֵדָה מִצַּד הַחֲכָמָה [קמ"ד] אֵלֶיךָ אֵינּוּן דְּמִמְנָן
 עַל יִשְׂרָאֵל וְהֵם הַמְמוּנִים עַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

רעיא מהימנא

משה רבינו שושבין המלך מושרש בז"א ותחתיו שבעים סנהדרין גדולה אהרון
 הכהן שושבין המלכה ותחתיו שבעים סנהדרין קטנה

פְּקוּדָא דָּא לְהֵבִיא קֶרְבָּן עַל סְנַהֲדֵרִי גְדוֹלָה שְׁטַעוּ מִצוּהָ

זו של ואם כל עדת ישראל ישגו היא להביא קרבן על סנהדרין שטעו בהוראה

והתירו דבר שחייבים עליו כרת, תְּנַאֲיִן וְאִמּוֹרָאִין פּוּנָה מִשֵּׁה רַבְּנּוּ לְתַנַּאִים

ואמוראים שבאו אצלו ואומר להם ע' סְנַהֲדֵרִי גְדוֹלָה הִי, וּמִשֵּׁה

אור הרשב"י

חכמה והתגין בינה והאותיות שבעה
 תחתונות. ונמצא כי העין הוא בחינת החכמה
 שהם הנקודות, וזהו הטעם שחכמי ישראל
 נקראים עיני העדה, כמו שאמר הכתוב והיה
 אם מעיני העדה נעשתה לשגגה.

[קמ"ד] כמבואר בע"ה (שער ה פ"א) שכאשר
 נחלק שם הו"ה בבחינת ס"ג לבדו, יהיו
 הטעמים של ס"ג אות יו"ד, והנקודות אות ה'
 ראשונה, והתגין אות ו', והאותיות אות ה'
 אחרונה. ונודע שהטעמים הם כתר והנקודות